

résén alapul. Ezért a jövőben konkrétan kell egymás tudomására hoznunk az általunk nyújtható lehetőségeket és a szolgálatainkat segítő igényeinket. Az együttműködésben szerzett jó tapasztalatoknak és kezdeményezéseknek valamilyen formában fórumot kellene adni nem utolsósorban pedig tisztázni kellene a központi és a területi koordinációs bizottságok hatáskörét, esetleg fontolóra venni azt, hogy nem lenne-e célszerű a jelenlegi több központi koordinációs bizottság helyett csak egy bizottságot működtetni.

Köszönet az eddigi együttműködésért, a Vám- és Pénzügyőrségnek nyújtott segítségért.

*4. Dr. Borsai György be. alezredes
Igazságügyi Minisztérium Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság
Anyagi és Technikai Osztály vezetője*

A büntetés-végrehajtással szemben megnövekedett társadalmi elvárások az 1979. évi 11. tvr.-ben (Bv. tvr.) kerültek megfogalmazásra. Az új tvr. és a végrehajtására kiadott miniszteri rendeletek és utasítások fő jellemzője, hogy a társadalom védelme, a bűnözés csökkenése érdekében az elítéltek nevelését teszik a büntetés-végrehajtás fő feladatává.

Az új jogszabályok hatálybalépése óta eltelt idő tapasztalatai azt igazolják, hogy a megfogalmazott célok és követelmények általában reálisak és előremutatóak, ugyanakkor több területen az erőfeszítések ellenére nem tudtuk realizálni a jogszabályi követelményeket. A végrehajtást több tekintetben akadályozta az anyagi és pénzügyi feltételek hiánya, vagy szűkös volta. A népgazdaságban azóta végbement kedvezőtlen változások még tovább élezték ezeket az ellentmondásokat.

Az elítéltek létszáma, összetétele

A jogszabályok megalkotásakor azzal számoltak, hogy csökkenni fog a szabadságvesztésre ítélték száma és a rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételek kedvezőbben alakulnak. A gyakorlat azonban nem igazolta ezeket a várakozásokat.

A fogvatartottak létszáma a jogszabály hatálybalépését követően rövid ideig csökkent, 1979. december 31-én 16 764 fő volt. Az átmeneti csökkenés után azonban létszámuk fokozatosan emelkedett, 1981-ben 18 500 fő, 1982-ben 19 500 fő, 1983-ban meghaladta a 21 000 főt, 1984-ben 22 000 főt, 1985-ben már a 23 000 főt is meghaladta. A fogvatartottak létszáma az 50-es évek közepe óta nem volt ilyen magas, mint napjainkban.

Jelentősen növekedett a fogvatartottak cserélődése is. Az elmúlt év során a büntetés-végrehajtási intézetekbe több, mint 41 000 személyt fogadtak be, az elbocsátottak száma meghaladta a 40 000-t. 1984-ben 70 300 személyt állítottunk elő, ez 80%-kal több, mint öt évvel korábban.

A fogvatartottak létszáma növekedésével egyidejűleg az összetétel romlása is tapasztalható. Emelkedett a társadalomra nagyobb veszélyt jelentő erőszakos, garázda jellegű bűncselekményekért elítéltek aránya, több mint kétszeresére nőtt a fiatalok elítéltek száma. Az elítéltek 51%-a 30 éven aluli, 7,1%-a fiatalok, az átlagéletkor 32,7 év körül van. Egyre növekszik a kóros személyiségű, az alkoholisták és más személyiségzavar miatt gyógyító-nevelésre szorulóknak száma.

Az elítéltek elhelyezése

A büntetés-végrehajtási intézetekben a fogvatartottak elhelyezésére 22 550 férőhely áll rendelkezésre. Az utóbbi évek fejlesztése ellenére a létszám folyamatosan meghaladja a befogadóképességet, intézeteink döntő többségénél nagymértékű zsúfoltság tapasztalható.

Az év során a fogvatartottak elhelyezésénél néhány intézetben már kritikus helyzet alakult ki. A fogvatartottak egy részének már ágyat sem tudunk biztosítani, a zárka padozatán, matracon voltunk kénytelenek őket elhelyezni. Több intézetben három szintes ágyakat kellett kialakítani. Ez az átmeneti megoldás gátolja a jogszabályi előírások elhelyezésére vonatkozó betartását. (Az előírt

6 m³ légtér helyett esetenként mindössze 3,5-4 légrétekméter jut egy-egy fogvatartottra.) A jelenlegi elhelyezési körülmények egyik meghatározó tényezője, hogy hazánkban 1945 óta új börtön nem épült. Börtöneink többsége a múlt század végén épült, s ennek következtében műszaki állapotuk leromlott, korszerűtlen. Rendbehozataluk teljeskörű felújítást igényelne, erre azonban a büntetés-végrehajtásnak nincs meg a pénzügyi lehetősége.

Az intézetek elavult épületeinek egy részében még mindig hiányoznak az alapvető higiéniai feltételek; nincs minden zárkában folyóvízes mosdó, illetve vízóblítéssel WC. Ezek felszámolását a VII. ötéves tervidőszakban kívánjuk végrehajtani.

A kedvezőtlen elhelyezési körülmények egyaránt jelentkeznek a hivatásos állomány és a fogvatartottak vonatkozásában. A büntetés-végrehajtási intézetekben teljeskörűen nem biztosíthatók a követelményeknek megfelelő szociális helyiségek, öltözők, fürdők, konyhák, mosodák stb. Ugyancsak problémát okoz az anyagkészletek előírászerű tárolása, raktározása is.

Anyagi és egészségügyi ellátás

Az ismertetett nehézségek ellenére a büntetés-végrehajtás az elmúlt években a személyi állomány és a fogvatartottak alapvető ellátását biztosította. A rendelkezésre álló pénzeszközök színvonalnövekedést, illetve fejlesztést nem tettek lehetővé, néhány esetben a szintentartáshoz sem voltak elegendők. Intézeteink munkájuk során törekednek a tervszerű, takarékos gazdálkodásra, a meglévő tartalékok maximális feltárására. Az anyagi és technikai terület szabályozottsága tovább fejlődött, az anyaggazdálkodási fegyelem szilárdult. Az anyaggazdálkodással összefüggő szakterületek tevékenysége:

Hír- és őrzésbiztonságtechnika

A büntetés-végrehajtási intézetek és a személyi állomány védelme, a belső rend és biztonság tekintetében kiemelkedően fontos szerepe van a hír- és őrzés-biztonságtechnikai rendszereknek, azok magas szintű műszaki színvonalának. Feladatunk, hogy ezen eszközök mielőbbi széles körű felhasználásával hatékonyabbá tegyük az őri állomány munkáját és megvalósítsuk a büntetés-végrehajtási intézetekben a biztonságos őrzést.

A büntetés-végrehajtási intézetek többsége az igényeknek megfelelő, korszerű őrzésbiztonsági és technikai rendszerekkel még nem rendelkezik. E téren évtizedes lemaradást kell pótolnunk.

A VI. ötéves tervidőszakban legfontosabb feladatunknak tekintettük a meglévő hagyományos technikai eszközök felújítását, karbantartását. A tervidőszakban külső őrzésvédelmi rendszer építésére két intézetben (Fiatalkorúak Börtöne és Fogháza, Balassagyarmati Bv. Intézet) került csak sor. Az év során megkezdtük a Sopronkőhidai Fegyház külső őrzésvédelmi rendszerének kiépítését. A biztonság fokozása és az őrszolgálati feladatok színvonalasabb ellátása érdekében az elítéltek motozására fémkereső berendezésekkel láttuk el az intézeteket. A Szegedi Fegyházban 1984-ben bekövetkezett tragikus esemény kapcsán több, a biztonságot szolgáló intézkedést tettünk. (Jelző és riasztó rendszerek, TV-kamerák stb.)

A külső őrzésbiztonsági rendszerek további fejlesztését, bővítését a VII. ötéves tervidőszakra összeállított program szerint pénzügyi lehetőségeinktől függően hat intézetnél tervezzük.

Igen jelentős az intézeti vezetékes hírósszeköttes szempontról az intézetek, a rendőri szervek és az Országos Parancsnokság BM vonallal való ellátása.

Az intézetek hírközlésének javítása érdekében 8-10 intézetnél tervezzük a korszerűtlen távbeszélőközpontok cseréjét és a hálózat felújítását.

A jövőben a biztonsági követelmények megvalósítása mellett kiemelten kell kezelnünk és előtérbe kell helyeznünk a személyi állomány védelmének kérdését. Ennek érdekében keressük azokat a technikai eszközöket, amelyek rendszeresítésével e célkitűzésnek eleget tudunk tenni.

A fogvatartottak szállításának biztonságosabbá tétele érdekében a Belügyminisztérium közreműködésével, és segítségével bekapcsolódtunk a BM ügyeleti és mozgáshálózati rádióhálózatába. Az URH rendszerbe történő belépés teljesskörűen várhatóan 1987-ben fejeződik be.

Szállítási feladatok

A Büntetésvégrehajtási Testület személy- és teherszállítási feladatait 360 db gépjárművel, 167 fő gépjármű-vezető foglalkoztatásával végzi. A járművek műszaki állapota megfelel a biztonsági előírásoknak. A VI. ötéves tervidőszak célkitűzése alapvetően a gépjárműpark egységesítése, javítási és karbantartási feltételeinek magasabb szintű biztosításának megteremtése volt. Ennek érdekében a tervidőszak végére elértük, hogy autóbuszaink alapvetően az IKARUSZ 211 típusra épüljenek és valamennyi CSEPEL tehergépjárművet IFA típusokra cseréltünk le. A személygépjármű állomány meghatározója a LADA típus, kisteherautó vonatkozásában pedig a Nysa, ZSUK típus.

A gépjárművek beszerzésére évente átlagban 17 millió forintot fordítottunk. Járműbeszerzéssel kapcsolatos problémánk az utóbbi években nem volt, melyhez nagymértékben hozzájárult a BM BEK-kel kialakított jó együttműködés.

A folyamatos szállítási feladatok ellátását nagymértékben zavarja, hogy a testület gépjármű-vezetői állománya a megnövekedett éltélt létszámmal nincs arányban. Ennek következtében leterheltségük az átlagosnál jóval nagyobb.

A gépjárműpark fenntartása, javítása a büntetésvégrehajtás irányítása alatt működő központi javítóbázisokon történik. Az utóbbi években a javítóbázisok bővítésével és korszerűsítésével javultak a javítás feltételei. Meg kell azonban jegyezni, hogy a javítások szervezettségére negatívan hat a területi elhelyezkedés (Budapest, Tököl, Baracska) és a javításoknál igénybe vett munkaerő minősége.

A következő tervidőszakban, amennyiben a fogvatartott létszám jelentősen nem csökken, a szállítások terén fokozottabb gondokkal kell számolnunk és várhatóan nagyobb, illetve gyorsabb ütemű fejlesztés válik szükségessé a gépjárműbeszerzés és javítás területén.

Ruházati ellátás

A hivatásos állomány ruházati ellátása a büntetésvégrehajtásnál központi biztosítás útján történik. Az állomány alapellátási és utánpótlási illetménye megegyezik a társ fegyveres szervekével. A rendszeresített egyenruházatok a férfi állomány vonatkozásában túlnyomórészt azonosak, a női állomány tekintetében eltérőek. Az állomány öltözködési színvonala elfogadható, bár az utóbbi időben központi intézkedés vált szükségessé az öltözködési fegyelem megszüntetése céljából. A VI. ötéves tervidőszakban a női állománynál teljes körű, a férfiaknál részleges ruházat korszerűsítésre került sor, melyet a társ fegyveres szervekkel egyeztetünk.

A fogvatartottak ruházati ellátását a hatályos miniszteri jogszabályok alapján hajtjuk végre, melyek meghatározzák, a felnőtt és fiatalos elítéltek, valamint a szabálysértők és alkoholelvonó kezelésre beutaltak ruházatának formáját, színét, az ellátás módját. Miniszteri döntés alapján 1982-től az elítéltek körében megszüntettük a csíkos mintázatú ruházat viselését.

A csíkos mintázatú ruházatok kiváltása, valamint az éltélt létszám gyors ütemű növekedése a tervidőszakban jelentősen rontotta a ruházati ellátás színvonalát. A ruházati termékeket mennyiségileg ugyan biztosítottuk, de minőség tekintetében azok nem voltak kielégítőek. Kényszermegoldásként nagyobb mennyiségű, használatból kivont keki ruházati termékeket vettünk és ma is veszünk át a BM és HM szerveitől a fogvatartottak részére. Meg kell azonban jegyezni, hogy ezek a ruházati cikkek – amellet, hogy takarékosági szempontból kedvező megoldás volt – használhatósági értéke igen alacsony és gyakran mérctproblémáink is vannak.

A fogvatartottak felsőruházatának gyártása, gazdaságossági megfontolásokból, a bv. központi üzemeiben történik. Ezzel a megoldással vált lehetővé, hogy a szűkös pénzügyi lehetőségeink mellett az éltéltek részére a normákban meghatározott ruházati ellátást biztosítani tudtuk.

A VI. ötéves tervidőszakban az ismert nehézségek miatt fejlesztésre csak minimális lehetőség nyílt (szivacsmatrac rendszerítése, alapanyagok korszerűsítése).

Az intézeti mosodák kedvezőtlen állapota hatással volt a fogvatartottak ruházata mosásának minőségére, a tisztaruhacserre folyamatos biztosítására. Ennek áthidalására több esetben külső mosodai kapacitás igénybevétele volt szükség. A társ fegyveres szervek együttműködést alapvetően a magas árszínvonal akadályozta.

Élelmezés

A személyi állomány élelmezése a büntetésvégrehajtásnál döntő többségben közétkeztetés formájában saját konyhák üzemeltetésével történik. Azok az intézetek, ahol saját közétkeztetés fenntartására nincs lehetőség, a helyi társ fegyveres szervek, vagy a vendéglátóipari vállalatok útján biztosított az állomány étkeztetése.

A fogvatartottak ellátásában alapvető jelenséggel bír és lényeges hangulati tényező az élelmezés színvonala. A fogvatartottak élelmezési pénznormáinak összegét a végzett munka jellege és nehézségi foka, valamint egyéb tényezők (fiatalkorú, kórházias, cukorbeteg stb.) határozzák meg. A jelenleg érvényben levő normák 23,- - 30,- Ft között vannak. Annak ellenére, hogy a központi árintézkedések kapcsán a normákat minden esetben módosítottuk, azok változatlanul alacsonyak, a fogvatartottak élelmezésénél nem teszik lehetővé az élettanilag indokolt, korszerű (fehérje, vitaminok stb. biztosítása) táplálkozás biztosítását. Ezt a tényt az 1984-ben végrehajtott KNEB vizsgálat is megállapította.

Az élelmezési ellátást sajnos jelentősen befolyásolja konyháink egy részének nem kielégítő műszaki állapota. A konyhák egy része elavult, a korszerűbb főzéstehnológiai folyamatok kialakítására az építészeti adottságok és az elhelyezési lehetőségek miatt alkalmatlan.

A nehézségek ellenére az adott lehetőségeken belül, a rendelkezésre álló pénznormák gazdaságosabb felhasználásával - kedvezőbb piaci lehetőségek felkutatásával - igyekeztünk a fogvatartottak élelmezési ellátását elfogadható szinten tartani.

Egészségügyi ellátás

A büntetésvégrehajtás egészségügyi szolgálata alapvetően kettős feladatot lát el: a személyi állomány és a fogvatartottak ellátását biztosítja.

A személyi állomány egészségügyi alapellátását részben az intézetben főállásban levő bv. orvosok, részben a BM rendőrorvosai végzik. Az állomány szakorvosi és kórházi ellátását az állami egészségügyi szolgálat és a BM intézményei biztosítják. Az állomány egészségügyi ellátásának színvonala kielégítő.

A fogvatartottak magas és emelkedő száma komoly terheket ró az egészségügyi szolgálatra is. A járóbeteg ellátás keretében az elmúlt évben 150 ezer fogvatartottat láttak el, fekvőbeteg-gyógyintézetekben 10 ezer beteget utaltak. A fogvatartottak ellátását 15 főfoglalkozású hivatásos és 17 részfoglalkozású szerződéses orvos biztosítja. A szerződéses orvosok többsége rendőr, vagy katona. A bv.-nél is gondot okoz az üres orvosi állások betöltése. Hangsúlyozni kell azt az értékes támogatást, amit az MN nyújt azzal, hogy sorállományú orvosokat vezényel hozzánk csapatszolgálati gyakorlatra. Ez éves szinten 10-15 fő, melyet nehézségeink miatt a jövőben szeretnénk növelni.

Az együttműködés főbb területei a társ- fegyveres testületekkel

Valamennyi fegyveres testületet érintő megállapodás

- Az MN, BM, IM Bv. és a HÖR 4/1983. sz. együttes intézkedése a fegyveres erők és testületek anyagi és technikai eszközeinek együtt-tárolásáról. A büntetésvégrehajtás raktározási körülményei szükségessé tennék a társ- fegyveres testületeknél esetleg felszabadult raktári kapacitások igénybevetelét, e tekintetben eddig együttműködésről nem beszélhetünk.

- Együttműködési szerződés alapján valamennyi fegyveres szervvel kapcsolatban a MILTEXT koordináció keretében, a ruházati termékek egységesítése, fejlesztése és minőségvédelme céljából.

- Jelentősnek értékeljük a hadiipari termékek esetében a minőségvédelem szempontjából a gyártó vállalatnál biztosított KÜM átvétel lehetőségét.

A Belügyminisztérium szerveit érintő megállapodások

- A BM előzetes igénybejelentés alapján évenként rendszeresen biztosítja a büntetésvégrehajtás részére szükséges azonos típusú termékeket és berendezéseket. (Fegyverzeti anyagok, személyi gépjárművek, ruházati termékek, nyomtatvány stb.)

- A HB vonatkozó határozata alapján az IM és BM miniszterhelyettesei között együttműködési megállapodás jött létre a büntetésvégrehajtás URH rádióhálózatának kiépítésére és az ügyeleti, mozgószolgálati rendszer kialakítására. E vonatkozásban az együttműködés folyamatos, a bv. intézetei és meghatározott gépjárművei 1987-ig teljes körűen belépnek a BM URH ügyeleti rendszerébe.

- A büntetésvégrehajtás biztonságának növelése és a személyi állomány fokozott védelme céljából átvesszük és rendszeresítjük a BM szerveinél bevált őrszabítonsági rendszereket és a személyi védelmet szolgáló eszközöket. (Pl. Erika személyi riasztó rendszer.)

- A gépjármű javítás terén is jó a kapcsolat a BM szerveivel. A bv. különböző gépjárművek átalakításában működik közre, ugyanakkor a BM területi szervei segítséget nyújtanak az intézetek részére szükséges kisebb javítások végrehajtásában. Ez utóbbinál gazdaságossági okok miatt a lehetőség bővítése volna kívánatos.

- A BM HÖR és az IM Bv. Országos Parancsnokság helyettesei között 1982-ben megállapodás jött létre, amely a szolgáltatások kölcsönös igénybevételét és a fogvatartottak ruházati ellátásának javítását célozza. (Lábbeli javítás a HÖR részére, rendszerből kivont termékek átvétele a HÖR-től.)

- Az IM Bv. és a BM dolgozói kölcsönösen igénybe veszik egymás közétkeztetési lehetőségét.

- A rendőri őrzeteselek élelmezését hosszú idő óta folyamatosan a büntetésvégrehajtás biztosítja. (Átlagosan 500 fő/nap.)

- A Belügyminisztérium intézményei és szervei részére a bv. mosodái térítés nélkül nyújtanak jelentős szolgáltatást (évente 400-450 tonna).

- A különböző BM objektumok (üdülők, sporttelepek stb.) fenntartási munkálataihoz naponta folyamatosan mintegy 180-200 fő szabálýsértőt biztosít a büntetésvégrehajtás.

- A bűtor berendezési tárgyak tekintetében is jó együttműködés alakult ki a BM-szervekkel. A felmerülő igényeket a lehetőségeinknek megfelelően a központi célra termelő üzemünkben legyártatjuk (pl.: ügyeleti asztalok).

- Jelentős az együttműködés az állomány lakásellátása tekintetében is. A VI. ötéves tervben a BM-től a Fővárosi Tanács útján 72 db lakást vettünk át Budapesten. A VII. ötéves tervidőszakban ugyanebben a konstrukcióban évenként 20-20 db lakás biztosítására számítunk.

- A személyi állomány üdültetése megállapodás alapján a BM-en keresztül történik. Az évenként biztosított beutalók száma fődényben 120-130, elő-, utószezonban 90-100. Gyógyüdülésre 140-145 beutalót biztosítanak. A rendelkezésre álló beutalók száma az állomány nagyságrendjéhez viszonyítva meglehetősen alacsony, az igények kielégítését megközelítőleg sem teszik lehetővé.

- 1985-ben megállapodást kötöttünk a HÖR-rel a lovasjárőr kiképzés lebonyolítására. Ennek megfelelően két évenként 15-20 fő kiképzésére kerül sor.

- A büntetésvégrehajtás biztonságának fokozása céljából őrkutyák rendszeresítését tervezzük. A kutyák beszerzése, kiképzése, ellátása és a kutyatartáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása tekintetében jelentős segítséget kaptunk és a jövőben is igénylünk a BM illetékes szerveitől.

A Magyar Néphadsereggel fennálló kapcsolatok

- Az MN illetékes műszaki egysége - egyedi megállapodás alapján - részt vett a Fiatalkorúak Börtöne és Fogháza őrzésvédelmi rendszerének tervezésében és kivitelezésében.
- Gazdaságossági megfontolásokból évenkénti megállapodás alapján - a fogvatartottak ruházati ellátásához az MN-től rendszeresen átveszünk használt ruházati és egyéb felszerelési termékeket. Esetenként élelmiszer és élelmezésfelszerelési anyagok átvételére is sor került.

Munkásorséggel fennálló kapcsolatok

- A személyi állomány lőkiképzésében lőterek biztosításával jelentős segítséget nyújt a Munkásország Országos Parancsnoksága. Terveink között szerepel a Büntetésvégrehajtás lőtereinek korszerűsítése, melynek megvalósításánál a MÖR műszaki apparátusát kívánjuk igénybe venni.
- A büntetésvégrehajtás női állománya részére rendszeresítésre kerülő hadiruházati termékek beszerzésében jelentős segítséget nyújtott a MÖR.

Az eddigi eredmények nagyra értékelése mellett a VII. ötéves tervidőszakban a következő területeken kívánjuk bővíteni az együttműködési lehetőségeket:

- számítástechnikai rendszerek és softwerek nagyobb igénybevétele;
- tárolás-raktározás;
- a BM híradástechnikai javító kapacitásainak fokozottabb igénybevétele;
- az anyagi-technikai ellátás területén a szélesebb körű egységesítés és szabványosítás megvalósítása;
- a hírközlés tekintetében a Magyar Posta és a vállalatok felé a fegyveres testületi érdekek együttes képviselése;
- a műszaki fejlesztésekben való aktívabb részvétel;
- a szabályozási területen szorosabb együttműködés.

Köszönöm a figyelmet.

5. Nagy István munkásőr ezredes

Munkásország Országos Parancsnokság

Elhelyezési és Létesítményfenntartási Osztály vezetője

Az értekezlet lehetőséget biztosít arra, hogy a fegyveres erők és testületek kölcsönösen tájékozottassák egymást a befejező középtávú tervben elvégzett munkájukról, ismertessék az elképzeléseiket a következő ötéves tervben sorra kerülő hadtáp és anyagi-technikai fejlesztéseikről, értékeljék az elmúlt időszak együttműködésének tapasztalatait, tervezzék annak fejlesztését, közreadják mindazokat a hasznos ismereteket, amelyeket a társ fegyveres erők és testületek hasznosíthatnak.

Magam is erre vállalkozom, amikor vázlatosan tájékoztatom a jelenlevőket a Munkásország anyagi-technikai fejlesztésének eredményeiről és elképzeléseiről.

A Munkásország anyagi-technikai-pénzügyi ellátása az elmúlt időszakban, hasonlóan a társ fegyveres erők és testületek ellátásához, nagyobb részt a szinten tartásra, egyes kiemelt területeken a fejlesztésre is adott lehetőséget. A munkásőr személyi ellátásának magasabb színvonalon történő kielégítésének és az egységek, alegységek ellátásának javítását terveztük. Eredményként elértük, hogy a munkásőrök ellátásában számottevő fejlődést biztosítottunk, mely megnyilvánult egyes fegyverzeti anyagok és eszközök korszerűbb és a rendeltetési feladatokhoz jobban kapcsolódó ellátásban, a különböző felszerelési tárgyak kiegészítésében, a ruházati ellátás javításában, az alegységek és egységek anyagi-technikai ellátásában.

A gépjármű-technika fejlesztéseként rendszerbe vettünk a célszerűségnek jobban megfelelő, árfekvés tekintetében kedvezőbb eszközöket. Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy ez a biztonságos utánpótlás mellett - hadd említsen meg, hogy ezek szovjet gyártmányú gépjárművek - a gazdaságos működtetéssel együtt hatékonyabb felhasználást biztosít.